Redactiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare, Tĕrgulu Inului Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ.
Birourile de anunciurĭ:
Brașovu, piața mare, Tĕrgulu Inului Nr. 30.
Inserate mai primescŭ în Viena R. Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), H. Schalek, Alois Herndel, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Eckstein Bernat: în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețulŭ insertiunilorŭ: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

(NUMĔRŬ DE DUMINECĂ 14)

„Gazeta“ ese în fiă-caredi
Abonamente pentru Austro-Ungaria.
Pe un anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de Dumineca 2 fl. pe anŭ.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Dumineca 8 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brasovŭ:
a administrațiune, piața mare, Tĕrgulŭ Inului Nr. 30 etagiulŭ I.: pe unu anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulu în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntu a se plăti înainte.

Nr. 73.—Anulŭ LVI. Brașovŭ, Dumineca, 4 (16) Aprilie 1893.

Nou abonamentŭ la GAZETA TRANSILVANIEI

Cu 1 Aprilie 1893 st. v. s'a deschisŭ nou abonamentŭ, la care învitămŭ pe toți amicii și sprijinitorii fóiei nóstre.

Prețulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe unŭ anŭ	12 fl.
pe șése lunĭ	6 fl.
pe trei lunĭ	3 fl.

Pentru România și străinătate:

pe unŭ anŭ	40 francĭ
pe șése lunĭ	20 „
pe trei lunĭ	10 „

Abonamente la numerele cu data de Dumineca:

Pentru Austro-Ungaria:

pe unŭ anŭ	**2 fl.**
pe șése lunĭ	**1 fl.**

Pentru România și străinătate:

pe unŭ anŭ	**8 francĭ**
pe șése lunĭ	**4 „**

Abonarea se póte face mai ușorŭ prin **mandate posta[illegible]**

Administrațiun[illegible]a
„Gazetei Transilvaniei“.

O dorință fierbinte.

Brașovŭ, 3 Aprilie v.

Diua de mâne, Dumineca Tomei, ne reamintesce vremurile binecuvêntate, când Românii deșteptându-se din somnulŭ celŭ de mórte, și-au datŭ mâna, ca frații, și plinĭ de însuflețire națională au alergatŭ pe câmpia Blașiului, ca sĕ se sfătuéscă în cea mai bună înțelegere, cum sĕ lucreze, cum sĕ stăruéscă și sĕ lupte mai bine, ca sĕ pótă stórce dela dușmanii noștri seculari libertatea și drepturile poporului românŭ.

Eramŭ sclavĭ în adevĕratulŭ înțelesŭ alŭ cuvêntului; sclavĭ în țĕră, în „varmeghii“, la orașe și la sate, sclavĭ în biserică, unde eramŭ prigonițĭ, în totŭ chipulŭ scurtațĭ în drepturile nóstre și înșelațĭ. Trecuseră, cu unŭ vécŭ și jumĕtate înainte, o mare parte din frații noștri la unirea cu biserica Romei, numai ca sĕ-șĭ ușureze sórtea, sĕ aibă și ei „privilegiumurile“, ce le aveau catolicii, sĕ aibă șcóle ș. a. Dér Iesuiții, cu reverendă, ca și cei cu căputurĭ șinorate, au sciutŭ sĕ-șĭ facă mână bună la stăpânirea nemțéscă și sĕ zădărnicéscă dorințele Românilorŭ unițĭ cu Roma, falsificândŭ actele și documentele, carĭ vorbiau pentru ei și pentru dreptulŭ lorŭ și înegrindŭ și denunțândŭ mereu pe Românĭ și pe preoții lorŭ, ca pe nisce făcĕtorĭ de rele.

Astfelŭ Românii unițĭ, afară de șcóla din Blașiu nu s'au alesŭ din unire cu nimicŭ alta, decâtŭ cu prigonirĭ, cu certe și cu desbinărĭ, ér frații lorŭ greco-orientalĭ n'au avutŭ o sórte cu multŭ mai grea și deși până la 48 ei erau numai tolerațĭ, adecă suferițĭ, cum de pildă suntŭ acum Nazarinenii și alte secte religióse, astădĭ au ajunsŭ sĕ întrécă pe Românii unițĭ, căcĭ pe când aceștia nu mai sciu cum sĕ-șĭ mai apere biserica de înrîurințele strĕine, pe atuncĭ greco-orientalii se bucură de-o autonomiă bisericéscă din cele mai frumóse și numai dela mintea și hărnicia lorŭ atêrnă, ca sĕ și-o păstreze și sĕ și-o apere spre binele obștescŭ alŭ poporului credinciosŭ.

Mâne, în Dumineca Tomei, vorŭ cădé sorții, pe unŭ șirŭ de anĭ, pentru conducerea bisericei române unite. Ce vorŭ aduce ei bisericei? Aduce-i-vorŭ pace, concordiă înnăuntru? Aduce-i-vorŭ drepturile ce le-a avutŭ și ce 'i s'au răpitŭ în cursulŭ timpuriicrŭ de către rĕuvoitorii némului românescŭ? Plânta-vorŭ ei în mijloculŭ nostru speranța în redobêndirea deplinei independențe a bisericei române de Alba-Iulia?

Nu scimŭ, ce va aduce diua de mâne, dér cu bucuriă vedemŭ, din vestea ce ne vine dela Blașiu, din mijloculŭ celorŭ adunațĭ acolo pentru alegerea de Metropolitŭ, că suntŭ îngrijațĭ, fórte și adêncŭ îngrijațĭ de viitorea sórte a bisericei. Ne bucurămŭ de acésta, pentru-că vedemŭ, din îngrijirea ce-o arată părinții Sinodului, că ei cunoscŭ primejdiile, le vĕdŭ și se gândescŭ cu tótă seriositatea sĕ le pună stavilă, de unde sĕ le pótă cu o di mai curêndŭ risipi și delătura cu totulŭ. .

Ajute-le cerulŭ, lumineze și întăréscă-le sufletulŭ în aceste clipite de grea cumpĕnă pentru națiunea românéscă și biserica ei națională!

Fiă, ca spiritulŭ acela, care a domnitŭ și a stăpânitŭ acum patrudecĭ și cincĭ de anĭ pe Românii adunațĭ în jurulŭ catedralei din Blașiu, sĕ se pogóre și asupra sfințilorŭ Părințĭ ai Sinodului de alegere din Blașiu și sĕ le aprindă inima de dorulŭ fierbinte alŭ fericirei națiunei și bisericei române, de care ardeau piepturile luptătorilorŭ pentru libertatea și drepturile Românilorŭ în anulŭ redeșteptărei nóstre naționale!

Falsificarea

Manifestului de unire cu Biserica Romei.

In Nr. trecutŭ de Dumineca amŭ publicatŭ textulŭ originalŭ alŭ manifestului unirei. Astădĭ aducemŭ și acea parte a espunerilorŭ d-lui *Densușianu*, în care arată, cum Iesuiții, mână în mână cu contrarii némului nostru, au falsificatŭ actulŭ unirei, spre paguba cea mai mare a desvoltării bisericei române unite. Étă acele espunerĭ.

Unirea Românilorŭ cu Biserica Romei, după cum se făcuse la a. 1698, nu plăcù de locŭ misionarilorŭ catolicĭ din Transilvania și Ungaria, precum nu le place nicĭ astădĭ. Nu plăcù nicĭ congregațiunei de propaganda fide din Roma.

Românii, în sinodulŭ dela 1698 și în manifestulŭ lorŭ de unire, nu recunoscuse nicĭ Primatulŭ Papei în sensulŭ cum esplică biserica catolică acestŭ Primatŭ, séu cu alte cuvinte dreptulŭ de jurisdicțiune alŭ Papei în Mitropolia română de Alba-Iulia, și nu primise nicĭ o dogmă de credință catolică. Românii remăsese aceea, ce fusese părinții lorŭ mai înainte, credincioșĭ ai legei române din pĕrțile de rĕsăritŭ ale imperiului romanŭ, cu singura deosebire numai, că acum Românii din Mitropolia Albei-Iulie erau **aliațĭ** séu confederațĭ cu Biserica Romei.

Insĕ intențiunile Bisericei catolice din Roma, erau cu totulŭ altele, și anume, ca cei, carĭ se unescŭ cu Roma, sĕ devină catolicĭ întru tóte.

Congregațiunea de propaganda fide cerea dela misionarii trimișĭ pentru catolisarea popórelorŭ din Orientŭ, că aceia, carĭ se unescŭ cu biserica Romei sĕ recunóscă pe Pontificele romanŭ de capŭ alŭ bisericei creștine din lume și sĕ facă mărturisirea formală a credinței catolice.

Insĕ dela sinodulŭ de unire din 1698 fù imposibilŭ ca misionarii catolicĭ Baranyi, Hevenesi și Kapy sĕ pótă obține recunóscerea Pontificelui din Roma, în sensulŭ cum se cerea, și admiterea dogmelorŭ de credință catolică.

Stândŭ astfelŭ lucrurile misionarii iesuițĭ, carĭ se aflau sub or-

---

FOILETONULU „GAZ. TRANS.“

Bietulŭ Lupŭ.

Din tóte animalele aflătóre în țĕrile stêmpĕrate și mai spre miadă-nópte, lupulŭ este aprópe uniculŭ căruia nu-i este cunoscută marinimia. Dér nu-i elŭ de vină, că e așa de crudŭ la inimă. Mâncândŭ carne, nu póte sĕ se hrănéscă cu alt-ceva afară de carne. Pentru a-șĭ agonisi hrana e silitŭ sĕ ucidă alte ființe vii, adecă sĕ ia viéța altora. Cu unŭ cuvêntŭ sĕ se facă hoțŭ și călcătorŭ de drepturĭ. Și nu-șĭ dobêndesce ușorŭ bietulŭ lupŭ hrana. Niménui nu-i este mórtea dulce, și elŭ numai cu mórte se arată fiă-căruia. Cine e mai voinicŭ, singurŭ se apără; cine nu, este apăratŭ de alții. Cam adesea umblă lupulŭ cu mațele deșerte și cu cóstele cam stâlcite. Atuncĭ oprindu-se și ridicândŭ botulŭ în susŭ, urlă cu glasŭ așa de pătrundĕtorŭ, că de frică, orĭ-cărei ființe îi încetéză inima de a mai bate și totŭ curajulŭ îi cade în călcâe. Lupóica atuncĭ urlă și mai jalnicŭ, și are dreptate, avêndŭ o clae de pui, cărora n'are ce sĕ le dea de bĕutŭ și de mâncatŭ. Nu e nicĭ unŭ dobitocŭ pe lume, care sĕ nu desprețuéscă pe lupŭ. Pădurea și câmpiile gemŭ de strigăte și de răcnete, când se arată elŭ; afurisitulŭ de lupŭ, ucigașulŭ..... Și fuge elŭ totŭ înainte și în urma lui tună: hoțule, nătărăule, blĕstămatule.... Icĭ a furatŭ unŭ cârlanŭ, dincolo a ruptŭ unŭ mânzŭ, la cutare unŭ porcŭ. Rĕu, rĕu de totŭ și pentru toțĭ. Ei bine, dér ce sĕ facă și elŭ, décă cu iarbă nu se póte hrăni și îi trebue carne, carne și ér carne!

Ilŭ ucidĭ, de pildă, dér puținŭ folosŭ ese dintr'unŭ lupŭ. Carnea nu se mănâncă, pelea îi vîrtósă, grea și blana nu te încăldesce destulŭ de bine. Atâta folosŭ ai, că poțĭ sĕ-țĭ bațĭ jocŭ de dênsulŭ, târâindu-lŭ de códă prin noroiu, atâta totŭ.

Tótă vina lui și totŭ păcatulŭ lui este, că nu póte trăi pe lumea asta, fără sĕ facă rĕu la toțĭ. Dér ce-i pasă lupului de asemenea flécurĭ! Décă tóte ființele îlŭ numescŭ pe lupŭ blăstĕmatŭ, ucigașŭ și nătărău si elŭ din partea lui le rĕspunde la dușmanĭ totŭ cu așa felŭ de dragoste. Tóte dobitócele trăescŭ pentru ceva: vacile dau lapte, caii tragŭ greutățĭ; dér lupulŭ, ce folosŭ aduce? Numai rĕu face și trăesce pentru dênsulŭ însu-șĭ.

Dér cu tóte vorbele totŭ s'a găsitŭ și între lupĭ unulŭ, care totŭ ucigândŭ, rupêndŭ și jefuindŭ s'a pomenitŭ de-o dată bĕtrânŭ, și a începutŭ a înțelege că în viéța lui a fostŭ o greșelă a firei. Nu că ar fi fostŭ cum-va elŭ vinovatŭ de cele petrecute, dér viéța lui întrégă l'a totŭ împinsŭ sĕ facă numai rĕu și sĕ isce dușmănie.

In tinerețele lui lupulŭ de care am pomenitŭ a fostŭ vestitŭ prin hoțiile sale: rupea vacĭ, boi, cai; fura oi, porcĭ; a ruptŭ odată unŭ pădurarŭ, altă dată a înhățatŭ dinaintea tuturorŭ ómenilorŭ din satŭ unŭ copilașŭ din brațele mamei lui și l'a sfășiatŭ bucățĭ. Așa se purta elŭ de cu omeniă câtŭ tóte statele de prin prejurŭ îlŭ blăstĕmau și îlŭ huiduiau; hojma și numai mai rĕu se făcea și mai fără inimă, cu tóte acestea avea norocŭ și nimenĭ nu puté sĕ-i facă vre-unŭ rĕu.

„La asta sĕ mĕ uitŭ eu, că în fiă-care clipélă facŭ cui-va rĕu! Că fiă-care dihaniă despărțindu se de viéță mai sbiară încă? Așa! da sbiere! Ce mĕ privesce pe mine!“ Așa gândea lupușorulŭ nostru și fără de milă varsă sânge. Prin prejurulŭ vizuinei lui érba era roșie, nu era locŭ care sĕ nu îi aducă aminte vre-unŭ omorŭ.

Totŭ așa petrecêndu-șĭ viéța a ajunsŭ lupulŭ la o vîrstă când botulŭ a începutŭ a i-se înălbi și dinții a i se face galbenĭ și a se clătina. Se făcuse cam greoiu, dér hoțiile totŭ nu le părăsise, ba pare, că era și mai fără milă.

Odată nu sciu cum, dér a cădutŭ și elŭ în ghiarele unui ursŭ.

E sciutŭ lucru, că urșii nu pré iubescŭ pe lupĭ, fiind-că lupii adunându-se mulțĭ érna, îndrăsnescŭ sĕ se dee și la urșĭ și cam de multe orĭ cojócele urșilorŭ se găsescŭ sfîrticate de lupĭ.

Ilŭ ține ursulŭ pe prietenulŭ nostru în labe și se gândea: „Ce draculŭ sĕ facŭ eu cu ticălosulŭ ăsta? Sĕ-lŭ mănâncŭ, numai stomahulŭ mi-oi strica; sĕ-lŭ sugrumŭ și sĕ-lŭ lapădŭ, împuțesce loculŭ. Ia sĕ cercŭ póte blĕstămatulŭ de